

ПРОГЛАС
СТУДЕНАТА И СТУДЕНТИЊА БЕОГРАДСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА.

Arhiv
Jugoslavije
Beograd

Студенти и студенткиње са свих универзитета у Југо-
славији, сложни као један човек, боре се овим дана да ослободе свој
народ од најтежиг и најсрамнијег ropства, за које зна историја.
Боре се по савести и уверењу, и по валајима који нам долазе сваког
дана и са свих страна од свеколиког народа и некорумпираног чинов-
ништва. И поручују сваком Крај је животињском трпљењу, почела је
борба без компромиса у којј МОРА свако да одигра своју улогу. У прв
вој фази борбе, док се створе услови за извођење идеолошког стра-
начког програма, југословенски студенти и студенткиње, ограничују се
на ономе, на чему се сви без изузетка слажу.

I. БОРИМО СЕ ЗА СЛОБОДУ И ПУНУ СУВЕРЕНОСТ НАРОДА.

Констатујемо: Нема штете што су растурене наше политичке странке.
Вихов-рад-од-уједињења до 6. јануара 1926. године, узет у целини,
био је бесплодан у сваком погледу. Нису решиле ни основна друштвена,
економска и просветна питања. Било је добрих напора, али су се сви
разбили о неспособност и непоштење већине: о потпуну безначаљност
и несавесност у раду, обилажење око битних проблема шовинизам,
партизанство, корупцију, и "мрачне силе" које су од нас све више
узимале маха и т.д..... Било је сазрело опште сазнање да су те
стра,ке једно зло, и био је дошао крајњи момента да се ревидирају
политички програми и прегрупишу политичке личности.

Али диктаторски режим није излечио — он је погоршао зло стање.
Укидањем парламентаризма, из нездравога јавнога рада искључе-
на је одговорност и уклоњени су најбољи људи, а држава је предана на
вољу најгорим људима из свих бивших странака, баш онима који су
оци свему ономе што је до тада било рђаво, и камен спотицања свему
добром. Људима отште познатим по неспособности, по реакционарном у-
верењима, по непознавању народа и његових стварних потреба, по гаже-
њу закона, по пљачкању државе, по злостављању народа. Тако су мини-
стри диктаторскога режима, поред злог и безумног система, донели зло
безумље и у себи. Па ипак је вихов рад страшнији, но што се и од
њих могло очекивати. Диктаторски режим је обећао да ће донешетем на-
предно законодавство извршити реформу целокупног нашег друштвеног
склопа и просветног система, а за две године рада, није извео ни
једну једину поправку од стварног значаја. Редуцирао је неколико ми-
нистарстава, редуцирао је многе организације рада; редуцирао је чине
новништво, смањио плате и пензије; укинуо помоћ ратним инвалидима,
и сиротињи у опште; тотално прекинуо сваки рад на економском и култу-
рном подизању народа: — а државни буџет уместо да га смањим сраз-
мерно томе смањењу расхода, чинично је повећао за пуне две милијарде.
И док су чиновници грцали у оскудици, трговине продале сваког дана,
на, сљези и радници негде гладовали а негде умирали од глади, а цео
народ тонуо у страшну беду — диктаторски режим је разбојнички без-
душно расипао народни новац на десетине беспослених министара ("ми-
нистри без портфеља"), на свећане параде, на силом изнуђене депута-
ције, на равне конгресе за које се зна само то томе, што су се са кх
њих шиљали поздравити режиму диктатуре, и на шпизунажу, која је отро-
вала цели земљу. И док је цео народ пуне две године стењао у свако-
јаким патњама, у стиду, у крвавом огорчењу, диктаторски је режим за-
глушивао градове скупоченим занатлијским скуповима, а новине пуне
лажима, о свеопштем народном благостању, о народној љубави према
режиму. ТАКО СЕ ЈУГОСЛАВИЈА ПРЕТВОРИЛА У ЗЕМЉУ МУЧЕЛА И СРАМОТЕ.

"Избори од 8. новембра" јесу најстрашнији посао диктаторског
режима, најстрашнији који је посао у опште. До "избора" народ је
морао све ropски трпети — "забогом" присиљен да све одобри. До њих је
народ лагао и гледао лаж — њега је присиљен да и сам јавно лаже.
Да оствари свој људи план, диктаторски је режим употребио сва гадна
средства и само гадна средства: употребио је превару, власти су у-
ћуткале реч и штампу, а народу предочиле да негласање значи изјашње-
ње против јединства, против државе, против реда у опште; употребио је
старх: власи су отворено саопштиле, да свакога који не буде своје-
вољно гласао чекају глобе, капшења, освета при сваком послу код сва-
ког државног посла и да ће ипак пред вече бити од хандарма дотерао

да гласа; употребио је куповање: једни кандидати давали су новац, други су оперисали са менџама, трећи са обећањима или плаћањима да ће платити после гласања; употребио је фалсификате: корумпирани чиновници и плаћени хоштаалери гласали су по стотину пута, све под именом храбрих грађана који нису хтели гласати; и, најзад, бирачки одбори фалсификовали су цифре гласања. По савести ни један једини човек у Југославији није гласао. Тако је 8. новембра речено да се народу вратила слобода, а над њим је у ствари извршено најдуже и најсвирије наше; 8. новембра народ је хтео да каже сву истину и да разбије лаж, а присиљен је да печат лажно јавно прими на свој сопствено образ; 8. новембра народ је имао да ублажи своју беду и да спречи умирање од глади, а присиљен је да на ту беду прими нов тешки срамни печат - да плаћа " посланике " и " сенаторе " који се народ гнуша. НЕ МОЖЕ ДАЈЕ ТАКО! ИЛИ ВЕМО ТО СРУШИТИ ИЛИ СВИ ИЗГИНУТИ ЗАТО У ИМЕ СВОЈЕ У ИМЕ ЦЕЛОГА НАРОДА У ИМЕ ОСНОВНИХ ПРАВА ЧОВЕКА.

НАЈОДЛУЖИЈЕ ЗАХТЕВАМО :

1. Да се одмах отпусти диктаторски режим, и преда народном суду;
2. Да се одмах распусти лажна скупштина и сенат, и да се укину све установе и сви закони који служе одржању диктаторског режима;
3. Да се прогласи слобода и потпуна сувереност народа, и да се образује влада угледних личности, која ће извршити потпуно слободне изборе за Уставотворну Скупштину.

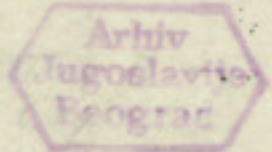
Док се то не изврши, народно покрет, који за сад воде студенти, бориће се све шире и све оштрије, и то на начин како нећемо само ми бити жртве.

II. БОРИМО СЕ ДА ВАСПОСТАВИМО ПОГАЗЕНО ДОСТОЈАНСТВО УНИВЕРЗИТЕТА.

Диктаторски режим је формално задржао а стварно уништио аутономију универзитета. Преклинуо је легалан рад општих студентских друштава "Побратимства" и "Фонда за потпомагање сиромашних студената" те је опстанак и рад ових друштава од тада до сада нелегалан. Студентски листови нису смели објавити ништа што режиму није по вољи. Догађаји на Универзитетима објављивани су у новинама лажно, а Универзитетима је забрањено да те лажне демантују. Кад је, прошле школске године, требало да се одржи конгрес студената Мале Антанте, режим је покушао да на тај конгрес прстур своје агенте, који би под именом представника југословенских студената, отпевали са тог места славнојку диктатури. Студенти са свих универзитета спречили су то, онда је режим забранио, да се редовним путем делегирају студенти и тако наши студенти нису отишли на конгрес. Одмах за тим режим је прешао да купи за новац извесан број студената, који би створили једно студентско друштво, па да то друштво, што нечајно методама и средствима окупи што већи број необавештених студената, те да звучном фирмом служи најпрљавијим циљевима. И успео је, али не са студентима. Оснивачи Југословенског Академског Клуба, - то су свакојаки и од свакуда хоштаалери, објављивачи радова, фалсификатори исправа, организатори доповских дружина, и међу њима неколико студената, које смо до тада знали као плаћене агенте разних школа и грађа. Томе и таквом друштву, необзирући се на протесте свих студентских удружења и свих универзитетских власти, диктаторски режим дао је повластице од 75% на свима возовима, а уз огромне суме у готовом, те јавно почео куповање студената, које се и данас чини. Најзад, ових дана је режим створило уредбу о универзитетима, и њоме између осталог, онемогућено успешан рад свих студентских друштава, а студентски дом у Београду, претворено у шпијунску дом. Када су студенти дали протест противу свега реченог што се радило и ради ван универзитета и на универзитету - једни су поапшени, други премлаћени, неки убијени, а неки интернирани, за неке се ни данас не зна шта се с њима учинило. Оне који су остали, поштом се не могу врати на универзитет, а југословенских и интернираних студената, који се у нешто страшно и нечувано сваки студент мора или да жртвује част или да се изложи смрти. ОВАКВИ УНИВЕРЗИТЕТИ ГРОЗНО КОМПРОМИТУЈУ СЕБЕ И СВЕ И ЧИНЕ ЗЛОТИН! Зато ако се хоће да они раде :

НАЈЕНЕРГИЧНИЈЕ И БЕЗ ОДЛАГАЊА ЗАХТЕВАМО :

1. Да се одмах ослободе сви поапшени и интернирани студенти, и да се јасно утврди шра је са онима, за које управе градова још нису су дале обавештења;
2. Да се допусти слобода збора, дискусије и критике на универзитетима;

тету, с тим да зато студенти непосредно одговарају само универзитетским властима.

3. Да се студентски листови ослободе полицијске цензуре.
4. Да се прогласи неважећом најновија уредба о универзитетима, нарочито циничне одредбе, које се односе на студентска друштва и на Студентску Дом у Београду.

5. Да се распишу избори за управе "Побратимства" и "Фонда";
6. Да се одмах растури "Југословенски Академски Клуб" - овај "ЈАК"

ово јавно куповање студентске савести и уверења, ово јавно обешчаштавање највише народне интелектуалности, овај јавни доповлук, који врховна државна управа врши по врховном расаднику народне културе - ОВО ВАШИЈЕ ЗА КРВАВИМ ОБРАЧУНОМ! Овим последњи пут позивамо све колегице и колеге, који су духом са нама а у "ЈАК" су се уписали или због повластице или из необавештености, да чланске карте "ЈАК" одмах предаду или ректорату или нама, те ја скину ту жагу са себе и са целог универзитета. КОЈИ ТО НЕ УЧИНЕ У НАЈСКОРИЈЕМ ВРЕМЕНУ ОБЈАВИЉЕМО ЊИХОВА ИМЕНА И КРЕМА ЊИМА ПРОГЛАСИТИ БОЈКОТ, а по том им физички забранити улазак у све зграде универзитета. Да се ово не изврши, ни говора не може бити о раду универзитета.

10.01.1932.